

ks. Bartłomiej Pieron

 <https://orcid.org/0000-0002-9089-759X>

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

 <https://ror.org/0583g9182>

 <https://doi.org/10.15633/9788383700755.00>

Wprowadzenie

Do rąk szerokiego kręgu adresatów, zajmujących się na co dzień ochroną dzieci i młodzieży, oraz do wszystkich, którym na sercu leży ta bardzo ważna i wrażliwa kwestia, oddajemy publikację zatytułowaną *Ochrona małoletnich i osób prawnie z nimi zrównanych w prawie kanonicznym*. Niniejsza publikacja, wydana w formie praktycznej, stanowi konkretną odpowiedź Kościoła na dramat seksualnego wykorzystania dzieci i młodzieży przez duchownych i świeckich. Jest owocem badań pracowników naukowych Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz innych wykładowców współpracujących z tym wydziałem. Wspólna troska o ochronę dzieci i młodzieży wyraziła się wpierw w propozycji studiów podyplomowych poświęconych właśnie tej tematyce. Zarówno pierwsza edycja, jak i druga przeprowadzana w roku akademickim 2023–2024 przez Wydział Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem i pozytywną oceną ich uczestników. Celem tych studiów jest nie tylko pogłębienie wiedzy i praktycznych

umiejętności w diagnozie i procedowaniu spraw karnych kościelnych od momentu uzyskania informacji o przestępstwie do wymierzenia kary, lecz także jeszcze większe uwrażliwienie na tak ważny i istotny aspekt, którym jest wspólna troska o dobro dzieci i młodzieży. Zrodziła się także myśl o wydaniu publikacji w formie *vademecum* – by pozostawić ślad wspólnego wysiłku, kontynuować rozpoczętą inicjatywę i przekazać w ręce szerszego grona odbiorców konkretne narzędzie pracy. Zamierzeniem Autorów było stworzenie opracowania, które w krótkim czasie pozwoli czytelnikowi zapoznać się z zagadnieniami odnoszącymi się do ochrony osób małoletnich w Kościele, zarówno z zakresu prawa kanonicznego, jak i polskiego, i przyswoić najważniejsze z nich.

Tematyka poszczególnych rozdziałów jest szeroka. Zaproponowane części służą pomocą w uczciwym i metodycznym wyjaśnieniu przestępstw popełnionych przez sprawców. Wymaga to gruntowej i specjalistycznej znajomości zarówno materialnego, jak i procesowego kanonicznego prawa karnego. Ze względu na to, że w niektórych przypadkach dobro osób pokrzywdzonych chronione jest przez przepisy prawa polskiego, zwrócono również uwagę na odpowiedzialność sprawców przestępstw na gruncie przepisów prawa państwowego. W celu zapewnienia sprawiedliwości, nawrócenia i pojednania, naprawienia krzywdy, resocjalizacji zwrócono uwagę na konieczność podjęcia współpracy między odpowiednimi organami kościelnymi i państwowymi.

Autorzy niniejszej publikacji są wdzięczni władzom Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, władzom Wydziału Prawa Kanonicznego tegoż uniwersytetu, Wydawnictwu Naukowemu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a także w sposób szczególny Fundacji św. Józefa Konferencji Episkopatu Polski, która przez czas trwania studiów wspierała realizowany projekt. Wszystkie wspólnie podjęte inicjatywy i zamierzenia wydatnie wpisują się w apel, który do całego Kościoła nieustannie kierował papież Franciszek. W jednym z przemówień do członków Papieskiej Komisji

ds. Ochrony Małoletnich powiedział następujące słowa: „otuchą napawa świadomość, jak wiele konferencji episkopatów i konferencji wyższych przełożonych szukało u was porady odnośnie do Wytucznych w sprawie ochrony nieletnich i bezbronnych dorosłych. Wasza współpraca, służąca dzieleniu się najlepszymi sposobami postępowania, jest naprawdę cenna, zwłaszcza dla tych Kościołów, które dysponują mniejszymi środkami na tę kluczową działalność w zakresie ochrony. Chciałbym was zachęcić do dalszej współpracy w tym dziele z Kongregacją Nauki Wiary i Kongregacją ds. Ewangelizacji Narodów, aby te praktyki były inkulturowane w różnych Kościołach na całym świecie. Na koniec chciałbym pochwalić ze szczególnym naciskiem liczne sposobności uczenia się, wychowywania i formacji, jakie stworzyliście w wielu Kościołach partykularnych na całym świecie, a także tutaj w Rzymie, w rozmaitych dykasteriach Stolicy Apostolskiej, na kursie dla nowych biskupów oraz na rozmaitych kongresach międzynarodowych” (Rzym, 21 września 2017).